

Byla C-76/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. vasario 8 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Verwaltungsgericht Berlin (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. sausio 20 d.

Pareiškėja:

Wacker Chemie AG

Atsakovė:

Vokietijos Federacinė Respublika, atstovaujama *Umweltbundesamt Deutsche Emissionshandelsstelle* (Vokietijos prekybos apyvartiniais taršos leidimais tarnyba prie Federalinės aplinkos agentūros)

<...>

VERWALTUNGSGERICHT BERLIN

NUTARTIS

Administracinėje byloje

Wacker Chemie AG,

<...> Miunchenas,

pareiškėja,

<...>

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką,

atstovaujamą *Umweltbundesamt* (Federalinė aplinkos agentūra)

<...>

Deutsche Emissionshandelsstelle (Vokietijos prekybos apyvartiniais taršos leidimais tarnyba)

<...> Berlynas,

atsakovę,

Verwaltungsgericht Berlin (Berlyno administracinis teismas) 26 kolegija

<...>

2021 m. sausio 20 d. nutarė:

2020 m. lapkričio 27 d. nutartimi sustabdytoje byloje remiantis SESV 267 straipsniu pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus: (**orig. p. 2**)

1. Ar pajėgumų išplėtimo apibrėžtis Europos Komisijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėse (OL C 158, 2012, p. 4), pagal kurią įrenginys gali veikti bent 10 % didesniu pajėgumu, palyginti su pradinio įrengtojo pajėgumu prieš pakeitimą, o šis didesnis pajėgumas gautas iš fizinio kapitalo investicijų (arba kelių laipsniškai didinamų fizinio kapitalo investicijų), turi būti aiškinama taip:
 - a. svarbus yra priežastinis ryšys tarp fizinio kapitalo investicijos ir techniškai bei teisiškai galimų maksimalių pajėgumų išplėtimo, arba
 - b. pagal 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimo 2011/278/ES 3 straipsnio i ir 1 punktus yra svarbus palyginimas su 2 mėnesių, per kuriuos produkcija buvo didžiausia, produkcijos vidurkiu per pirmuosius 6 mėnesius po eksploatacijos (atlikus pakeitimus) pradžios?
2. Pirmojo klausimo b punkto atveju: ar 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimo 2011/278/ES 3 straipsnio i punktas turi būti aiškinamas taip, kad techniškai bei teisiškai galimų maksimalių pajėgumų išplėtimo mastas neturi reikšmės, o svarbus tik vidurkių pagal Sprendimo 2011/278 3 straipsnio 1 punktą vertinimas neatsižvelgiant į tai, ar ir kokia apimtimi pastarieji išplaukia iš atlikto fizinio pakeitimo arba iš didesnės apkrovos?
3. Ar pradinio įrengtojo pajėgumo sąvoka Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių I priede turi būti aiškinama atsižvelgiant į Sprendimo 2011/278/ES 7 straipsnio 3 dalį?

4. Ar Europos Komisijos sprendimas nereikšti prieštaravimų dėl valstybės pagalbos schemas, apie kurią buvo pranešta, turi būti aiškinamas taip:
 - a. šiuo sprendimu visapusiškai nustatomas nacionalinės schemas suderinamumas su valstybės pagalbos gairėmis taip pat atsižvelgiant į kitas nacionalinėje pagalbos schemoje pateiktas nuorodas į kitus nacionalinės teisės aktus, ar
 - b. nacionalinė pagalbos schema ir kiti nacionalinės teisės aktai savo ruožtu turi būti aiškinami taip, kad jie galiausiai turi atitikti valstybės pagalbos gaires?
5. Ketvirtojo klausimo a punkto atveju: ar Europos Komisijos sprendimas nereikšti prieštaravimų dėl valstybės pagalbos schemas, apie kurią buvo pranešta, kiek jame konstatuojama atitikti taikytinoms valstybės pagalbos gairėms, nacionaliniam teismui yra privalomas?
6. Ar Europos Komisijos valstybės pagalbos gairės tampa privalomos valstybei narei aiškinant ir taikant patvirtintą pagalbos schemą dėl to, kad Komisija daro į jas nuorodą sprendime nereikšti prieštaravimų dėl valstybės pagalbos schemas, apie kurią buvo pranešta, ir vertina pagalbos, apie kurią pranešta, suderinamumą remdamasi gairėmis?
7. Ar Direktyvos 2003/87/EB, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2018/410, 10a straipsnio 6 dalis, pagal kurią valstybės narės turi priimti finansines priemones anglies dioksido netiesioginėms išlaidoms kompensuoti, yra svarbi aiškinant Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių 5 punktą, pagal kurį pagalba turi būti ne didesnė nei būtina tam tikram aplinkos apsaugos lygiui užtikrinti? (**orig. p. 3**)

Motyvai

I.

1. Prejudiciniai klausimai susiję su teisiniu ginču dėl valstybės pagalbos anglies dioksido netiesioginėms išlaidoms kompensuoti suteikimo.
2. Pareiškėja gamina grynąjį silicį. 2014 m. ir 2015 m. vienoje savo gamybos vietų ji atliko techninius elektros įvado pakeitimus, įmontuodama įvairius naujus komponentus kaitinamuosiuose elementuose vadinamojoje konversijoje, kur iš tetrachlorsilano kaitinant gaminamas silicio nusodinimui būtinas pirminis produktas trichlorsilanas. Į šiuos pakeitimus ji investavo virš 2 mln. eurų. Po pakeitimo kaitinamieji elementai tapo valdomi lygiagrečiai, o nebe serijiniu būdu, sudarant galimybę valdyti pavienius kaitinamuosius elementus atskirai ir prireikus gedimo atveju dėl įžemėjimo juos atskirai atjungti. Taip buvo siekiama išvengti situacijos, kai reikėdavo atjungti visą konverterį, taip leidžiant prailginti veikimo

laiką. Pareiškėjos teigimu, apskaičiuota, kad dėl šio pakeitimo nusodinimo įrenginių pajėgumai išsaugo 1050 t polisilicio.

- 3 2017 m. gegužės 22 d. pareiškėja pateikė *Deutsche Emissionshandelsstelle* (Vokietijos apyvartinių taršos leidimų pardavimo tarnyba, toliau – *DEHSt*) prie *Umweltbundesamt* (Federalinė aplinkos agentūra) prašymą suteikti valstybės pagalbą elektros energijos kainai kompensuoti už 2016 ataskaitinius metus įskaitant trijų nusodinimo įrenginių *Poly 4*, 6 ir 7 pajėgumų išplėtimą. 2017 m. gruodžio 1 d. sprendimu *DEHSt* suteikė jai 14 902 385,43 EUR dydžio pagalbą, bet prašymo dalį dėl pajėgumų išplėtimo atmetė. Jos manymu, apkrovos padidinimas nėra pajėgumų išplėtimas. Dėl to pateiktą pareiškėjos prieštaravimą *DEHSt* atmetė 2018 m. lapkričio 29 d. sprendimu, motyvuodama tuo, kad pareiškėja neįrodė būtino priežastinio ryšio tarp fizinio pakeitimo ir pajėgumų išplėtimo. Pareiškėja 2018 m. gruodžio 24 d. skunde, pateiktame *Verwaltungsgericht Berlin*, nurodo tuos pačius reikalavimus. Jos įsitikinimu, pajėgumų išplėtimo sąlygos yra įvykdytos. Trijų nagrinėjamų įrenginių gamyba 2016 m. iš tiesų buvo 3087 t didesnė, taigi daugiau nei 10 % didesnė nei lemiamą reikšmę turinčiu baziniu laikotarpiu. Per 2020 m. lapkričio 27 d. posėdį teismas su bylos dalyviais išnagrinėjo faktines ir teisines bylos aplinkybes ir sustabdė bylos nagrinėjimą tam, kad pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą. **(orig. p. 4)**
- 4 Remiantis SESV 267 straipsnio antra pastraipa, byla pateikiama Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, kad jis priimtų prejudicinį sprendimą. Prejudiciniai klausimai susiję su Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės pagalbos anglies dioksido netiesioginėms išlaidoms kompensuoti suteikimą. Sprendimui byloje priimti pirmiausia yra reikšmingi Sąjungos teisės reikalavimai, keliami nagrinėjamų įrenginių pajėgumų išplėtimui.
- 5 1. Nacionalinėje teisėje nėra įstatyminio pagrindo, kuriuo remiantis egzistuoūtų teisė į valstybės pagalbos suteikimą. Parama grindžiama 2013 m. liepos 23 d. redakcijos „Richtlinie für Beihilfen für Unternehmen in Sektoren bzw. Teilsektoren, bei denen angenommen wird, dass angesichts der mit den EU-ETS-Zertifikaten verbundenen Kosten, die auf den Strompreis abgewälzt werden, ein erhebliches Risiko der Verlagerung von CO₂-Emissionen besteht (Beihilfen für indirekte CO₂-Kosten)“ (Pagalbos įmonėms gairės sektoriuose arba pasektoriuose, dėl kurių galima daryti prielaidą, kad jiems kyla didelė anglies dioksido nutekėjimo rizika dėl į elektros kainas įtraukiamų su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sertifikatais susijusių išlaidų, toliau – Paramos gairės). Atsakovė pagal nacionalinę teisę per administracinę praktiką įsipareigojo suteikti valstybės pagalbą, jeigu įvykdytos Paramos gairių sąlygos.
- 6 Paramos gairių 5.2.4 punkto a papunktyje nustatyta:

„Jeigu įrenginio gamybos pajėgumai 2013–2020 m. labai išplečiami, pradinis našumas nuo ataskaitinių metų, einančių po pajėgumų išplėtimo, padidinamas proporcingai pagal tą pajėgumų išplėtimą. Nustatant didelio išplėtimo sąlygas, *mutatis mutandis* taikomas 2011 m. rugsejo 26 d.

Zuteilungsverordnung 2020 [Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (Nutarimas dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų suteikimo 2013–2020 m. prekybos laikotarpiu); toliau – ZuV 2020] (BGBl. I p. 1921) 2 straipsnio 24 punkto a papunktis ir b papunkčio aa papapunktis.“

- 7 Pagal *ZuV 2020* 2 straipsnio 24 punkto a papunktį ir b papunkčio aa papapunktį didelis pajėgumų išplėtimas apibrėžiamas kaip:

„įrenginio, kuriam suteiktas leidimas, pradinio įrengtojo pajėgumo esminis padidinimas, turintis šiuos požymius:

a) atliekami vienas ar daugiau atpažįstamų fizinių pakeitimų, susijusių su įrenginio, kuriam suteiktas leidimas, technine konfiguracija ir veikimu, kurie yra ne vien esamos gamybos linijos pakeitimas, ir

b) po padidinimo

aa) įrenginys, kuriam suteiktas leidimas, gali veikti bent 10 procentų didesniu pajėgumu, palyginti su pradiniu įrengtuoju pajėgumu, buvusiu prieš pakeitimą.“ (orig. p. 5)

- 8 2013 m. liepos 17 d. Europos Komisija nusprendė nereikšti prieštaravimų dėl Paramos gairių (žr. dokumentą C(2013) 4422 *final*).

Šiame sprendime Komisija daro nuorodą į savo „Tam tikrų valstybės pagalbos priemonių, susijusių su šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema po 2012 m., gaires“ (OL C 158, 2012, p. 4, klaidų ištaisymas 2013 m. kovo 21 d. OL C 82, 2013, p. 9) (toliau – Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairės) ir jose pateiktas formules ir sąvokų apibrėžtis. Sprendimo 36 punkte Komisija konstatuoja:

„Vokietijos schemoje apskaičiuojant didžiausią leidžiamą pagalbos sumą iš esmės naudojamos šios formulės, o formulių elementai atitinka gairių I priede pateiktas apibrėžtis ir III bei IV prieduose pateiktas vertes.“

- 9 2. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo vertinimu, taikant tik nacionalinę teisę reikėtų remtis pajėgumų išplėtimu ir pripažinti pareiškėjai teisę į didesnę pagalbą. Leidimų suteikimą reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų, į kuriuos daroma nuoroda Paramos gairėse apibrėžiant pajėgumų išplėtimą, taikymą atsakovė Leidimų suteikimo tvarkos gairių 20.13-2020 5 dalies 7.1 skyriuje (toliau – Leidimų suteikimo tvarkos gairės) aiškina taip:

„turi būti priežastinis ryšys tarp fizinio pakeitimo ir pajėgumų išplėtimo ta prasme, kad fizinis pakeitimas *per se* gali (tiesiogiai ar netiesiogiai) paveikti suteikimo reikalavimus atitinkančią gamybą arba naudojimą. Tačiau nėra

būtinai kiekybinis ryšys tarp fizinio pakeitimo masto ir pajėgumų išplėtimo dydžio“ (pasiekama adresu <https://www.dehst.de>, p. 80).

- 10 Atsakovė tai iliustruoja pavyzdžiu, kad techniškai bei teisiškai galimų maksimalių pajėgumų padidinimo 5 %, tuo pat metu padidinant apkrovą, gali pakakti pajėgumų išplėtimui bent 10 % pagrįsti (žr. Leidimų suteikimo tvarkos gairių p. 81). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo vertinimu, Leidimų suteikimo tvarkos gairės atspindi atsakovės administracinę praktiką.
- 11 Joje nustatytos pagrindinės pajėgumų išplėtimo sąlygos, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, yra įvykdytos. Be kita ko, buvo atliktas fizinio kapitalo investicija grindžiamas fizinis pakeitimas, susijęs su įrenginio technine konfiguracija (**orig. p. 6**) ir veikimu. Faktinė trijų įrenginių gamyba, palyginti su referencine verte, išaugo daugiau nei 10 %. Tai patvirtino pareiškėjos auditoriai. Be to, teismas, posėdyje įvertinęs pareiškėjos argumentus, preziumuoja, kad elektros įvado pakeitimas iš principo gali lemti konversijos pajėgumo, taigi silicio nusodinimo padidėjimą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad taikant tik nacionalinę teisę neturėtų reikšmės, ar visos gamybos padidėjimo priežastis yra techninis pakeitimas.
- 12 3. Nuo atsakymų į prejudicinius klausimus priklauso, ar iš Sąjungos teisės galima daryti kitokią išvadą.
 - a) Dėl pirmojo klausimo:
- 13 Pajėgumų išplėtimo apibrėžties formuluotė Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių I priede skiriasi nuo nacionalinės teisės akto. Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėse reikalaujama, kad įrenginys galėtų veikti bent 10 % didesniu pajėgumu, palyginti su pradiniu įrengtuoju pajėgumu prieš pakeitimą, o šis didesnis pajėgumas turi būti gautas iš fizinio kapitalo investicijų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas tai supranta taip, kad turi būti priežastinis ryšys tarp fizinio kapitalo investicijos ir techniškai bei teisiškai galimų maksimalių pajėgumų išplėtimo (a variantas). Tik tokiu atveju potencialus pajėgumų išplėtimas („gali veikti“) yra tikroji fizinio kapitalo investicijos pasekmė.
- 14 Palyginti su tuo, 2011 m. balandžio 27 d. Komisijos sprendimo 2011/278/ES 3 straipsnio 1 punktą ir 1 punktą atitinkantis aiškinimas (b variantas) vis dėlto reikštų, kad reikia remtis ne techniškai bei teisiškai galimais maksimaliais pajėgumais, o dviejų vidurkių palyginimu: (1) dviejų mėnesių, per kuriuos produkcija buvo didžiausia, produkcijos vidurkiu 2005 m. sausio 1 d.–2008 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu pagal Sprendimo 2011/278/ES 7 straipsnio 3 dalies a punktą ir (2) dviejų mėnesių, per kuriuos produkcija buvo didžiausia, produkcijos vidurkiu per pirmuosius šešis mėnesius po eksploatacijos (atlikus pakeitimus) pradžios. Tiesa, antroji vertė gali būti paprasčiausia verslininko sprendimu padidintos apkrovos pasekmė, nebūtinai visu mastu susijusi su techniniu pakeitimu. Tačiau toks aiškinimas, prašymą priimti prejudicinį

sprendimą teikiančio teismo manymu, neatrodo suderinamas su Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėmis. (**orig. p. 7**)

b) Dėl antrojo klausimo:

- 15 Tuo atveju, jeigu Teisingumo Teismas manytų, kad pajėgumų išplėtimo apibrėžtys Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėse ir Sprendime 2011/278/ES sutampa, kyla papildomas klausimas, ar ir koks turi būti priežastinis ryšys tarp techninio pakeitimo ir išaugusio vidutinio gamybos kiekio. Preziumuojant, kad techninis pakeitimas turi būti išaugusio gamybos kiekio *conditio sine qua non*, t. y. negali būti eliminuotas neišnykstant konkretaus pavidalo (dydžio) gamybos kiekiui, tokiu atveju, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, vienintelė įmanoma galimybė yra tai, kad techniškai bei teisiškai galimi maksimalūs pajėgumai turi būti padidėję bent 10 %. Tik tuomet egzistuoja glaudus priežastinis ryšys.
- 16 Atvirkščiai, remiantis tik faktiniais vidurkiais ir neteikiant reikšmės tam, ar jie yra techninio pakeitimo, ar dėl kitų priežasčių išaugusios apkrovos pasekmė, priežastingumas nebūtų iki galo užtikrintas. Galėtų būti, kad išaugęs gamybos kiekis bent iš dalies išliktų net ir eliminavus techninį pakeitimą.

c) Dėl trečiojo klausimo:

- 17 Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių I priede vartojama pradinio įrengtojo pajėgumo sąvoka, tačiau atskira jos apibrėžtis nepateikiama. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas preziumuoja, kad Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėse vartojama pradinio įrengtojo pajėgumo sąvoka turi būti aiškinama atsižvelgiant į Sprendimo 2011/278/ES 7 straipsnio 3 dalį. Bet, turint galvoje faktą, kad pajėgumų išplėtimas Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairėse apibrėžiamas savarankiškai ir kitaip nei Sprendime 2011/278/ES, kyla klausimas, ar ši samprata teisinga.

d) Dėl ketvirtojo klausimo:

- 18 Šis klausimas susijęs su Europos Komisijos sprendimo dėl valstybės pagalbos, priimto per pirminį tyrimą, poveikiu ir aprėptimi. Jeigu Komisija savo sprendime pagal Reglamento 1999/659 arba Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 3 dalį konstatuoja, kad nacionalinėje pagalbos schemeje naudojamos apskaičiavimo formulės elementai atitinka taikytinų valstybės pagalbos gairių apibrėžtis, kyla klausimas, ar tai taikoma ir nuorodoms į kitus nacionalinės teisės aktus, pateiktoms pagalbos (**orig. p. 8**) schemeje. Nagrinėjamu atveju konkreti pajėgumų išplėtimo apibrėžtis, pateikta pagalbos schemeje, apie kurią buvo pranešta, paaiškėja tik iš nuorodos į nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius apyvartinių taršos leidimų suteikimo tvarką. Tačiau pateikta apibrėžtis nukrypsta nuo Komisijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių (žr. pirmąjį klausimą). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui atrodo, kad suformuotoje Teisingumo Teismo jurisprudencijoje nėra aiškiai nustatyta

Komisijos sprendimų, priimtų valstybės pagalbos srityje, išvadų, kiek jos susijusios su nacionaline teise, poveikio aprėptis.

- 19 Galima būtų preziumuoti, kad (a variantas) Komisija ir per pirminį tyrimą visapusiškai patikrina visus įgyvendinant pagalbos schemą, apie kurią buvo pranešta, taikytinus nacionalinės teisės aktus ir sprendimu nereikšti prieštaravimų SESV 108 straipsnio 3 dalyje įtvirtintas draudimas valstybei narei įgyvendinti pagalbą, apie kurią buvo pranešta, visapusiškai panaikinamas neatsižvelgiant į tai, ar Komisija buvo teisi preziumuodama, kad taikytina nacionalinė teisė visiškai atitinka taikytinų valstybės pagalbos gairių apibrėžtis. Tai galėtų patvirtinti, viena vertus, teisinio saugumo principas. Kita vertus, pagalba pagal Reglamento 1999/659 arba Reglamento 2015/1589 4 straipsnio 6 dalį laikoma Komisijos patvirtinta ir tuo atveju, jeigu Komisija per 2 mėnesius nepriima sprendimo pagal 4 straipsnio 3 dalį ir nepradeda formalaus tyrimo proceso. Tai liudija, kad galbūt klaidingas arba neišsamus Komisijos sprendimas nėra kliūtis įgyvendinti valstybės pagalbą.
- 20 Vis dėlto bet kuriuo atveju tokioje byloje, kaip antai nagrinėjama, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui atrodo pagrįsta suprasti (b variantas) Komisijos sprendimą dėl nacionalinės apskaičiavimo formulės elementų atitikties Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių apibrėžtims taip, kad nacionalinė schema turi būti aiškinama atsižvelgiant į Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gaires ir turi būti taikoma taip, kad jas atitiktų. Tiesa, kad valstybės pagalbos gairės pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją iš principo nėra valstybėms narėms tiesiogiai privalomos (žr. 2016 m. liepos 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje C-526/14, EU:C:2016:570, 44 punktą; žr. ir šeštąjį klausimą). Vis dėlto pagal suformuotą jurisprudenciją Komisijai tenka pareiga laikytis galiojančių gairių. Atsižvelgiant į tai manytina, kad Komisija preziumavo, jog nacionalinė schema faktiškai atitinka valstybės pagalbos gaires, ir nepareiškė prieštaravimų tik šiuo klausimu. Taigi tiek, kiek taikant nacionalinę pagalbos schemą egzistuoja su aiškinimu susijusi diskrecija (**orig. p. 9**), valstybė narė turėtų į tai atsižvelgti įgyvendindama pagalbos priemonę.
- e) Dėl penktojo klausimo:
- 21 Tuo atveju, jeigu pagal ketvirtojo klausimo a variantą reikėtų preziumuoti, kad Komisijos patvirtinantis sprendimas aiškiai arba netiesiogiai apima ir nukrypimą nuo valstybės pagalbos gairių, kyla klausimas, ar ir nacionaliniai teismai privalo tuo vadovautis. Pagal *Bundesverwaltungsgericht* (Vyriausiasis administracinis teismas) jurisprudenciją <...> per pirminį tyrimą priimti sprendimai tokio privalomojo poveikio nesukuria.
- f) Dėl šeštojo klausimo:
- 22 Pagal Teisingumo Teismo jurisprudenciją (ten pat) valstybės pagalbos gairės iš principo nėra valstybėms narėms tiesiogiai privalomos, o tik riboja pačios Komisijos diskreciją. Papildant ketvirtąjį klausimą, prašymą priimti prejudicinį

sprendimą teikiančiam teismui neaišku, ar tokiu atveju, kaip nagrinėjamas, Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairės valstybei narei aiškinant ir taikant pagalbos schemą, apie kurią buvo pranešta, tampa privalomos todėl, kad Komisija savo patvirtinančiame sprendime kelis kartus aiškiai daro nuorodą į šias gaires, taip įtraukdama jas į savo sprendimo dalyką.

g) Dėl septintojo klausimo:

- 23 Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos gairių 5 punkte daroma nuoroda į bendrąjį principą, pagal kurį valstybės pagalba turi būti ne didesnė nei būtina siekiamam tikslui pasiekti. Direktyvos 2003/87/EB, iš dalies pakeistos Direktyva (ES) 2018/410, 10a straipsnio 6 dalyje, palyginti su pradine redakcija, yra nustatyta, kad valstybės narės turi priimti finansines priemones anglies dioksido netiesioginėms išlaidoms kompensuoti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas preziumuoja, kad tai nereiškia nukrypimo nuo bendrojo principo, jog pagalba turi būti būtina.

<...>

DARBINIS VERTINIMAS